

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-256

21.3.2022

If Skadeforsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Tap av smykker fra safe – sannsynliggjort tyveri?

Sikrede krevde erstatning for tapet av smykker som hadde tilhørt hans avdøde ektefelle. Sikrede forklarte at han sist hadde sett smykkene i august/september 2018, og at han oppdaget at flere smykker manglet fra safen sent på sommeren 2019. Sikredes ekskone, datter og barnebarn bidro med å rydde leiligheten etter hans ektefelles dødsfall. Sikrede anførte at smykkene ikke kan ha blitt tatt av andre enn hans ekskone, datter og barnebarn og viste til at det ikke hadde vært andre i leiligheten som hadde håndtert løsøre etter dødsfallet. På den bakgrunn mente sikrede at det var dokumentert en konkret hendelse som hadde ført til tapet og sannsynliggjort et tyveri. Selskapet avviste ansvar med den begrunnelse at det ikke var sannsynliggjort et dekningsmessig tyveri. Etter selskapets syn var det ikke dokumentert et rimelig tidsintervall eller en hendelse for når tyveriet hadde funnet sted. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde sannsynliggjort et dekningsmessig tyveri.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 267 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for tyveri.

Av sikredes bygningsforsikring fremgår følgende dekning:

4.5 Tyveri (jf. Strl. § 321), ran (jf. Strl. § 327) og skadeverk (jf. Strl. § 351)

Forsikringen gjelder ved:

4.5.1 Tyveri av innbo og løsøre i bygning, inntil forsikringssum, med følgende begrensinger når tyveriet skjer:

- fra bod med adgang fra felles kjeller, loft, garasje og annet fellesareal, inntil 100 000 kroner
- fra bygning som er sikredes arbeidsplass, inntil 30 000 kroner
- fra sykehjem når sikrede har opphold der, inntil 30 000 kroner
- fra fellesgarasje, fellesrom, rom med alminnelig adgang (butikk, ventehall, skole, treningssenter o.l.), inntil 30 000 kroner

Den 25.5.20 meldte sikrede om tap av smykker til selskapet og han ga den 29.7.20 følgende informasjon:

Smykkene ble oppdaget borte ved gjennomgang av safen i leiligheten. En safenøkkle er også borte, som hadde vært tapet under en skuff. Safen er ikke blitt flyttet på. Smykkene som er funnet, og de som mangler er beskrevet i takstpapirene fra (K). Tok med alle smykkene jeg fant ved gjennomgang tilbake til (K) fikk hjelp av ei dame der. Det er hun som har krysset av for smykkene som finnes, og for de som mangler på høyre side av arket. (...) Sender også med takstpapirene og kopier av smykkene til takst 60.000,-, 95.000,- og 75.000,-, for de resterende som mangler på lista finner jeg ikke sertifikater til dessverre.

Vedlagt sikredes brev var en verdivurdering fra firma K. datert 17.3.14.

Selskapet avslo erstatningskravet 11.8.20 med den begrunnelse at det ikke var sannsynliggjort at tapet av smykkene skyldtes tyveri.

Den 3.2.21 sendte sikrede følgende forklaring til selskapet:

Smykkene ble vist frem til et venner i månedskiftet august/september 2018. Jeg hentet de ut av safen, og la de tilbake. (...) min avdøde kone var tilstede hun også.

(Sikredes kone) døde (...) 2019

Hadde ryddehjelp av min eks kone, datter og et barnebarn. De skulle hjelpe meg å rydde etter (...), dette var i slutten av april 2019. Mange ting ble rørt på, blant annet ting jeg utrykkelig ba de ikke røre, blant annet i mitt nattbord.

Datteren min var med meg til (...). Da var de to andre igjen i leiligheten. Barnebarnet mitt rotet veldig mye i ting hun ikke hadde noe med, blant annet gamle papirer (...) og det var hun som tømte nattbordskuffene til (avdøde). Og hun hadde løpt inn igjen etter noe parfyme da de skulle reise.

Alle lå på soverommet mitt, safen stod i tilstøtende rom til soverommet. Jeg lå på sofaen på stua.

Jeg har navngitt 8 personer som har vært i leiligheten, ingen av dem har hatt nøkkel.

Utpå sommeren 2018 oppdager jeg at en safenøkkle lik den som var på (avdøde) sitt nøkkelknippe var borte, den var tapet under en skuff, og fant heller ikke igjen en bankboksnøkkle (...)

Smykkene (...) ble oppbevart på forskjellige steder, men de smykkene som er borte ble oppbevart i safen.

Da jeg solgte leiligheten i mai 2020, solgte jeg safen også til ny eier med kun en nøkkel.

Oppdaget at smykker var borte i safen sen sommer/tidlig høsten 2019. Vanskelig å huske dato så langt tilbake. Ventet med å gjøre noe med det I og med at de som hadde vært der var min egen familie og venner. Dog den fulle oversikt fikk jeg da leiligheten ble solgt, og da alt jeg eier ble gjennomgått 1.mai 2020, i håp om å finne smykkene forlagt ett eller annet sted.

Selskapet opprettholdt sitt standpunkt 8.2.21 om at det ikke var sannsynliggjort et dekningsmessig tyveri.

Sikrede sendte en klage til selskapets interne klageorgan 2.6.21, og klageorganet opprettholdt avslaget 25.6.21.

Sikrede anfører at det foreligger et tap som er dekket under innboforsikringen. Sikredes avdøde ektefelle etterlot seg en betydelig samling med smykker. Smykkene ble oppbevart i en safe. I slutten av april 2019 kom sikredes tidligere ektefelle på besøk sammen med et felles barn og barnebarn. De hjalp til med å rydde i leiligheten. Sommeren 2019 åpnet sikrede safen for første gang etter ektefellens død og oppdaget at flere smykker manglet. Samtidig oppdaget han at en nøkkel til safen var borte. Først da sikrede gikk gjennom alt av innbo/løsøre da leiligheten skulle selges i mai 2020 fikk han full oversikt over hva som var borte. Bakgrunnen var at han frem til da hadde hatt et håp om at smykkene befant seg et annet sted. Det hadde ikke vært andre i leiligheten som kunne ha tatt smykkene i tiden etter at hans tidligere ektefelle med barn og barnebarn var der i april 2019. Avdøde fikk taksert smykkene i 2014. I forbindelse med at sikrede skulle flytte fra leiligheten i mai 2020, tok han med de smykkene han fant i leiligheten til (K.) for å få avklart hvilke smykker som var borte. Det er åpenbart at smykkene ikke kan ha blitt fjernet av noen andre enn sikredes tidligere ektefelle med barn og barnebarn. Det har ikke vært innbrudd i leiligheten, og det har heller ikke vært noen andre i leiligheten som har håndtert løsøre etter dødsfallet uten at sikrede har vært til stede. Forutsetningen om at tapet av eiendeler må ha skjedd ved en konkret hendelse er oppfylt.

Selskapet anfører at det må være mer enn 50 % sannsynlig at tyveri er årsaken til tapet. Det er ikke sannsynliggjort at smykkene ble stjålet mens familien var på besøk i april 2019. Det er ikke

sannsynliggjort at smykkene er borte som følge av en "rettstridig borttagelse" og heller ikke dokumentert et rimelig tidsintervall eller en hendelse for når tyveriet har skjedd.

Sekretariatets konklusjon:

Nemndas sekretariat avgjorde saken 17.1.22 i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. pkt. 11 i Finansklagenemndas saksbehandlingsregler. Sikrede fikk ikke medhold. Fra sekretariatets vurdering hitsettes:

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for tyveri av smykkene.

Det bemerkes at hvilke skader og tap som er dekket, fremgår av forsikringsavtalen. En innboforsikring er ikke en dekning for alle tap som kan oppstå, og avtalen vil derfor ha flere begrensninger. Dette er hensyntatt ved premieberegningen.

Innboforsikringen dekker tyveri av innbo og løsøre i bygning, jf. vilkårenes pkt. 4.5.1.

Når det gjelder vurderingen av dekning under tyverivilkåret bemerkes det at det etter norsk rett er kravstiller (sikrede) som har bevisbyrden for sitt krav, og at det i utgangspunktet er tilstrekkelig med alminnelig sannsynlighetsovervekt. Det innebærer at det må være mer enn 50 % sannsynlig at det har skjedd et tyveri fra sikredes bolig.

Finansklagenemnda har flere ganger vurdert hvorvidt et tyveri er tilstrekkelig sannsynliggjort. I FSN 6579 oppsummerte nemnda vurderingstemaet slik:

I tråd med langvarig nemndspraksis legges til grunn at sikrede må påvise en konkret begivenhet for å kunne gis medhold i at telefonen er blitt borte ved tyveri.

Dette er fulgt opp i senere avgjørelser. Et eksempel er FinKN 2018-908 som gjaldt tap av smykker fra sikredes bolig. Nemnda kom til at det ikke var dokumentert at tapet var omfattet av forsikringen med følgende begrunnelse:

Sikredes forsikring omfatter "tyveri", som betyr rettstridig borttagelse av sikredes gjenstander. Sikrede har bevisbyrden for tyveri, og normalt har nemnda krevet at tyveriet må dokumenteres ved at sikrede kan tidfeste tyveriet innenfor et rimelig tidsintervall og kan vise til en hendelse eller en anledning hvor tyveriet antagelig har funnet sted. Sikrede har også verdisakforsikring som omfatter "tap av forsikret gjenstand, dersom skadeårsak er kjent og tapet kan knyttes til et bestemt skadetidspunkt". Også etter denne klausulen må sikrede dokumentere en bestemt tapsårsak og et bestemt tidspunkt for tapet. De tekniske undersøkelsene har ikke avdekket noe tegn på eller spor etter innbrudd. Det ble heller ikke funnet skader som var forenlig med oppbrytning av terrassedøren. Det er på det rene at alarmen ble utløst kl. 01.47 den 2.8., men dette er ikke i seg selv tilstrekkelig for å sannsynliggjøre tyveri eller annet tap. Det er heller ikke opplyst om en annen hendelse eller tidspunkt hvor innbrudd fremsto som sannsynlig.

Det vises også til FinKN 2019-445. Her la nemnda til grunn at det ikke var sannsynliggjort tyveri og uttalte:

Sikrede har bevisbyrden for tyveri, og normalt har nemnda krevet at tyveriet må dokumenteres ved at sikrede kan tidfeste tyveriet innenfor et rimelig tidsintervall og kan vise til en hendelse eller en anledning hvor tyveriet antagelig har funnet sted, jf. bl.a. FinKN-2018-908 og 2018-620. Det er altså ikke nok med et mer eller mindre avgrenset tidsrom; sikrede må også kunne vise til en hendelse eller situasjon hvor tyveri fremstår som (mer enn 50 %) sannsynlig.

Utgangspunktet er etter dette at tyveriet må dokumenteres ved at sikrede kan tidfeste tyveriet nærmere samt vise til en hendelse/anledning hvor tyveriet antagelig har funnet sted.

Sikrede har opplyst om at smykkene ble fremvist til venner i månedsskiftet august/september 2018 og lagt smykkene tilbake i safen etterpå. Etter at hans ektefelle døde (...) fikk han ryddebistand av hans ekskone, datter og barnebarn siste helgen i april. Sent på sommeren i 2019 oppdaget sikrede at smykkene manglet fra safen. Dette var første gang etter ektefellens død at sikrede åpnet safen. I forbindelse med salg av leiligheten ble alt innbo/løsøre gjennomgått 1.5.20, men smykkene ble ikke funnet. Frem til dette tidspunktet hadde sikrede et håp om at smykkene var et annet sted.

Ut fra sikredes forklaring, forsvant smykkene fra safen en gang mellom august/september 2018 og sent på sommeren i 2019. Sikrede anfører at det er åpenbart at smykkene ikke kan ha blitt fjernet av noen andre enn

hans tidligere ektefelle med barn og barnebarn og viser til at det ikke har vært innbrudd i leiligheten eller andre som har håndtert innbo/løsøre uten at sikrede har vært til stede. Det at sikredes tidligere ektefelle, barn og barnebarn hadde tilgang til leiligheten og sikredes eiendeler siste helgen i april 2019 betyr ikke nødvendigvis at de stjal smykkene. Da det heller ikke er andre holdepunkter for at familiemedlemmene tok smykkene kan vi ikke se at denne hendelsen sannsynliggjør tyveri av smykkene.

Slik saken er fremlagt for sekretariatet, fremstår det som like sannsynlig at smykkene har blitt borte på andre måter som at de ble borte ved tyveri. Etter vår vurdering er det derfor ikke sannsynliggjort et dekningsmessig tyveri.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for tyveri av smykkene.

Nemnda slutter seg enstemmig til sekretariatets konklusjon.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).